

Tájékoztató a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés sajátos feltételeiről

A hallgatói jogviszony a felvételtől vagy az átvételtől szóló döntés alapján, a beiratkozással jön létre. A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben részt vevő hallgató a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben (a továbbiakban: Nftv.) meghatározott sajátos feltételek teljesítésére köteles. A sajátos feltételekkel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat jelen tájékoztató foglalja össze.

- 1) A hallgató által teljesítendő feltételek tekintetében a magyar állam köteles:
 - a) a hallgató által az adott képzésben igénybe vett támogatási idő alatt, de legfeljebb a hallgatói jogviszonyának megszűnéséig a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatóra tekintettel biztosítani a felsőoktatási intézménynek a hallgató magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésének költségeit (a továbbiakban: állami ösztöndíj),
 - b) foglalkoztatáspolitikai eszközszerére támaszkodva törekedni arra, hogy a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató számára a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés befejezését követően megfelelő munkalehetőséget biztosítson.

Az állami (rész)ösztöndíj igénybevételének sajátos feltételei

- 2) Az állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre besorolt jelentkező a beiratkozáskor nyilatkozik a képzés feltételeinek vállalásáról.
- 3) A magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató köteles:
 - a) az általa folytatott, magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott adott képzésen a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott tanulmányi idő alatt, de legfeljebb a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott képzési idő másfélszeresén belül megszerezni az oklevelet, és
 - b) az oklevél megszerzését követő húsz éven belül az általa állami (rész)ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamban magyar joghatóság alatt álló munkáltatónál a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. §-ában meghatározott biztosítási jogviszonyt eredményező munkaviszonyt, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt fenntartani vagy magyar joghatóság alatt vállalkozási tevékenységet folytatni (a továbbiakban: hazai munkaviszony),
 - c) általánként megfizetni a hallgató adott képzésére tekintettel a magyar állam által folyósított 1) a) pont szerinti állami ösztöndíj 50%-ának megfelelő összeget a Magyar Államnak, ha a 3) a) pontban meghatározott határidőn belül nem szerzi meg a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben az oklevelet, vagy
 - d) visszafizetni az adott képzésére tekintettel a magyar állam által folyósított 1) a) pont szerinti magyar állami (rész)ösztöndíjnak – évente a Központi Statisztikai Hivatal által megállapított éves átlagos fogyasztóiár-növekedés mértékével növelt – összegét a magyar államnak, ha az oklevél megszerzését követően nem tart fenn a 3) b) pont szerint hazai munkaviszonyt.
- 4) Ha a hallgató párhuzamos képzésben folytatja tanulmányait, vagy egymást követően több oklevelet szerez, a 3) b) és d) pont szerinti kötelezettséget az első oklevél megszerzésének időpontjától kell számítani, és képzésenként teljesíteni kell.
- 5) A 3) b) pontban meghatározott kötelezettség több részletben is teljesíthető.
- 6) Amennyiben a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató hallgatói jogviszonyának fennállása alatt finanszírozási formát vált, és önköltséges formában folytatja a tanulmányait az adott képzésen, a 3) b)–d) pontjaiban meghatározott kötelezettségek csak a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott időszakra vonatkozóan terhelik.
- 7) A 3) a) pontban meghatározott kötelezettség a szakváltást nem korlátozza. Szakváltás esetén a feltételek teljesítése szempontjából az újabb szak képzési ideje és önköltsége irányadó.

A teljesítés sajátos feltételei

- 8) A hazai munkaviszony időtartamába beleszámít
 - a) a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási segély és a gyermekgondozási díj folyósításának időtartama,
 - b) az az időszak, amely alatt a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvényben meghatározott álláskereső és járadékra jogosult.
- 9) A szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy a 3) b) pontban meghatározott kötelezettséget a származási országában is teljesítheti.
- 10) A hitéleti képzésben részt vevő magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatót a 3) b) és d) pontban meghatározott kötelezettségek nem terhelik és a 3) c) pontban foglaltak a hitéleti képzés sajátos követelményeinek figyelembe vételével érvényesíthetők.
- 11) A hazai munkaviszony időtartama teljesítésének számításakor a Magyarországon önkéntes katonai szolgálat alapján fennálló, valamint a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy esetében a származási országában teljesített, társadalombiztosítási jogviszonyt eredményező munkavégzésre irányuló jogviszonyt kétszeres mértékben kell figyelembe venni.
- 12) Az Oktatási Hivatal a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató kérelmére a 3) a) pont alapján meghatározott feltétel teljesítésének felfüggesztését engedélyezi
 - a) a külföldi felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokra,
 - b) nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzése érdekében felnőttképzésben folytatott tanulmányokra tekintettel.

Egyenlegközlő

- 13) A képzés befejezését megelőzően a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv (a továbbiakban Oktatási Hivatal) a nyilvántartása alapján a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatóval évente közli az általa igénybe vett állami ösztöndíj összegét.
- 14) Az Oktatási Hivatal a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés befejezésének, vagy ha a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató az adott képzést nem fejezi be, a hallgatói jogviszony megszűnésének időpontjától számított hatvan napon belül közli a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatóval az adott képzésen általa igénybe vett állami ösztöndíj teljes összegét.

- 15) Az Oktatási Hivatal az oklevélszerzést követően nyomon követi a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas foglalkoztatási útját és évente közli az igénybe vett állami ösztöndíjnak a 3) d) pont szerinti feltétel teljesítése során irányadó aktuális, a fenntartott hazai munkaviszony ideje arányában csökkentett összegét.

Visszafizetési kötelezettség

- 16) Amennyiben az Oktatási Hivatal megállapítja, hogy a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató visszatérítési kötelezettsége fennáll, erről határozatot hoz. A visszatérítendő állami ösztöndíj összegét a határozat jogerőre emelkedését követő harminc napon belül kell megfizetni (esedékesség).
- 17) A magyar állami (rész)ösztöndíj vagy annak egy része visszatérítését a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatót foglalkoztató munkáltató vagy más személy – a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szervhez intézett nyilatkozat benyújtásával – átvállalhatja.
- 18) A visszatérítési kötelezettség személyhez kötődő kötelezettség, mely nem terheli a hagyatékokat.

Visszafizetési kötelezettség végrehajtása

- 19) A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre tekintettel az Oktatási Hivatal által megállapított visszafizetési kötelezettség adók módjára behajtandó köztartozás.
- 20) Amennyiben a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató, vagy a 17. pont szerinti átvállaló személy az Oktatási Hivatal által jogerősen megállapított visszafizetési kötelezettségének
- határidőre nem tesz eleget, és
 - a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató részletfizetési vagy az Nftv. vonatkozó szakaszaiban meghatározott egyéb mentesítési kérelmet nem terjeszt elő, vagy e kérelmek tárgyában hozott jogerős döntésben foglaltaknak nem tesz eleget,
- a visszatérítendő összeg behajtása érdekében az Oktatási Hivatal átadja az ügyet az állami adóhatóságnak.
- 21) Az állami adóhatóság a visszatérítési kötelezettség érvényesítésére folytatott végrehajtási eljárásában a végrehajtási jogot az ingatlan-nyilvántartásba a magyar állam javára jegyezteti be.

Részletfizetés

- 22) A volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató kérelmére az Oktatási Hivatal ötmillió forint alatti összegű állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettsége esetén legfeljebb tíz évre szóló, ötmillió forint feletti összegű állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettsége esetén legfeljebb tizenöt évre szóló részletfizetést engedélyez. A fizetési kötelezettség az esedékességet megelőzően is teljesíthető.

Mentesülés

- 23) A volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatónak nem kell teljesítenie a 3) c) pont alapján meghatározott feltételt, ha beiratkozását követően az adott szakon
- felsőoktatási szakképzés, illetve osztott képzés esetén legfeljebb egy félévig,
 - osztatlan képzés esetén legfeljebb két félévig
- folytatott tanulmányokat magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben és átvételére nem került sor.
- 24) A volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatónak nem kell teljesítenie a 3) c) pont alapján meghatározott feltételt vagy annak egy részét, ha a visszafizetési időszak alatt hazai munkaviszonyt létesít, tart fenn, annak időtartamával arányosan.
- 25) Az Oktatási Hivatal a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató kérelmére a 3) c) pont alapján meghatározott feltételt teljesítettnek tekinti, ha a hallgató hazai munkaviszonyt az állami (rész)ösztöndíjjal igénybe vett képzési időnek megfelelő időtartamban tart fenn.
- 26) A volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatónak nem kell teljesítenie a 3) a) és c) pontjában meghatározott feltételt, ha három gyermeket szül.
- 27) Az Oktatási Hivatal a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató kérelmére a 3) a) pont alapján meghatározott feltételt teljesítettnek tekinti, ha a hallgató az oklevelét tartós betegsége, balesete, szülés miatt nem képes megszerezni.
- 28) Az Oktatási Hivatal a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató kérelmére a 3) b)–d) pontok alapján meghatározott feltételt vagy annak egy részét teljesítettnek tekinti, ha a hallgató a kötelezettségét megváltozott munkaképességére tekintettel, tartós betegsége, balesete, szülés, kettő vagy több gyermek nevelésére tekintettel vagy más váratlan ok miatt, önhibáján kívül nem képes teljesíteni.

Egyebek

- 29) Az oklevélszerzés és a hazai munkaviszony nyilvántartásával, az állami ösztöndíj utólagos visszatérítési kötelezettségével és a teljesítési kötelezettségek alóli felmentések megállapításával kapcsolatos feladatokat első fokon az Oktatási Hivatal, másodfokon az oktatásért felelős miniszter látja el.
- 30) Az Oktatási Hivatal a magyar állami (rész)ösztöndíjban részesített személlyel elektronikus úton is kapcsolatot tarthat. Az Oktatási Hivatalnál a kapcsolattartásra fenntartott tematikus e-mail cím a következő: hsz@oh.gov.hu.
- 31) Az állami (rész)ösztöndíjas hallgató által vállalt kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, ellenőrzése céljából az Oktatási Hivatal nyilvántartja a (volt) magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató Nftv. 5. melléklete szerint meghatározott személyes, képzési, munkaviszony időtartamára vonatkozó stb. adatait. Az adatok a (volt) hallgató részére meghatározott feltételek teljesítésétől számított 5 évig kezelhetők. A bíróságnak, a rendőrségnek, az ügyészségnek, a bírósági végrehajtónak, valamint az államigazgatási szervnek a konkrét ügy eldöntéséhez szükséges bármely adat, a nemzetbiztonsági szolgálat részére valamennyi adat továbbítható.
- 32) Jelen tájékoztató a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény vonatkozó rendelkezési alapján készült. Az állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés sajátos feltételeire vonatkozó szabályozás részletesen elsősorban az Nftv. 48/A. § - 48/S. § szakaszaiban, és a törvény, valamint kapcsolódó kormányrendeletek további rendelkezéseiben ismerhető meg. Jogszabályváltozás esetén az állami ösztöndíj igénybevételének feltételei módosulhatnak.

Budapest, 2013. június 24.

Oktatási Hivatal